

ARBETSPLAN FÖR EMKARBY DAGHEM

2018 - 2019

Innehåll

Inledning.....	3
Målsättning enligt barnomsorgslagen och enligt grunderna för förundervisningen.....	4
Barnperspektiv	4
Goda lekmöjligheter	4
God omvårdnad.....	5
Ett individualiserat bemötande.....	5
Demokrati och rättvisa, förebyggande mobbningsarbete	5
Jämställt bemötande av flickor och pojkar	5
Ett bra samarbete med hemmen	5
De vuxna som goda förebilder	6
Ett medvetet stöd till barnets sociala och emotionella utveckling.....	6
Stödet av den kognitiva utvecklingen	6
Barnets behov av tillräcklig fysisk aktivitet	6
Stöd till barn med annat modersmål.....	6
Allmänpedagogiskt, specialpedagogiskt och mångprofessionellt stöd.....	7
5-års verksamhet.....	7
Förundervisning.....	7
Barn med särskilda behov i daghemmet.....	8
Centrala ämnesinriktningar	8
Språk och interaktion	8
Matematik	8
Natur- och miljö.....	9
Etik och livsåskådning.....	9
Fysisk aktivitet och hälsoinriktning	9
Kulturarv, historia och samhälle.....	9
Konst och kultur	10
Sång, musik och drama.....	10
Skolberedskapsförberedelser och skolsamarbete	10
Plan för samarbete förundervisning/skola.....	10
Gemensam arbetsplan för barnomsorg och skola	11
Mobbningsplan.....	13
Säkerhetsplan	13

Inledning

På vårt daghem finns det 21 platser till förfogande för åldern 3-7 år.

Under hösten 2018 är vi 20 barn inskrivna och vi har fått personalresurser för det.

Vi är placerade mitt i Emkarby, i ett rött enplanshus. Huset har många rum, vilket gör att man lätt får en känsla av hemmiljö.

Vi kan också erbjuda barnen en stor gård med bl.a. cykelbana, klätterställning med rutschkana, gungor, sandlåda, gungbräda, och en stor kulle för pulkåkning mm.

I närheten finns även fina skogsområden som vi ofta besöker.

I daghemmet arbetar 6 personer, fördelat på följande tjänster och befattningar:

- 1 st Föreståndare
- 1 st Barntädgårdslärare
- 1 st Barnskötare
- 1 st Daghemsbiträde
- 1 st Assistent
- 1 st Lokalvårdare på 52,3 %

Kontaktinformation:

Adress	Emkarby daghem Emkarbyvägen 461 22220 EMKARBY
Telefon	38903
E-mail	emkarby.daghem@finstrom.ax

Tillsammans har daghemmets personal gjort den arbetsplan som här följer för år 2018 – 2019.

Målsättning enligt barnomsorgslagen och enligt grunderna för förundervisningen

Vi på Emkarby daghem arbetar för en trevlig miljö och försöker skapa en känsla av hemmets trygghet för både barn och vuxna.

Där vi ser alla vuxna och barn som lika värda individer.

Vi respekterar varandra, är lyhörda inför allas åsikter och visar ett vänligt bemötande. Vi ger tid till varje barn och vuxen.

Vi låter barnen delta i sysslor där de får utvecklas, lär dem ta ansvar, vara en god vän och tro på sig själva.

Barnperspektiv

Vi arbetar aktivt utgående från ett barnperspektiv. Det här innebär att personalen utgår från sin erfarenhet, kompetens och förståelse för barns behov och beaktar även barnets perspektiv i mötet med barnet. Barnperspektiv utgör barnets uppfattning och förståelse för olika situationer. Ibland kolliderar personalens barnperspektiv med barnets perspektiv och då är det vår uppgift att förmedla och förklara för barnet varför vi gör vissa saker eller "kräver" vissa saker. Exempelvis: barnet vill inte ha regnkläder på sig för ur barnets perspektiv är det varmt och obekvämt, ur personalens barnperspektiv ser man att regnkläderna är nödvändiga p.g.a väderleken – personalen förklarar för barnet varför man behöver ha regnkläder trots att barnet inte vill.

Genom att personalen vägleder barnen med ett barnperspektiv i fokus i kombination med dialog med barnet utvecklas barnets förmåga att förstå konsekvenser och barnets eget perspektiv vidgas.

Som grund för barnperspektivet på daghemmet har vi tagit fasta på fyra punkter i barnkonventionen: barnets rätt till likvärdiga villkor (artikel 2), barnets bästa i främsta rummet (artikel 3), barnets rätt till liv och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att uttrycka sina åsikter (artikel 12).

Goda lekmöjligheter

Leken har en stor betydelse för att barnen ska kunna utveckla sin fantasi, kreativitet, språket och lära sig hantera konflikter samt olika problemlösningar, men även deras motorik.

Leken är förundervisningens främsta pedagogiska metod.

Genom planerad lek av personalen får barnen lära sig följa regler, vänta på sin tur, samarbete, lyssna, ta hänsyn till varandra, rumsbegrepp, mängdlära.

Även fri-lek är viktigt för deras fantasi, självtänkande och utveckling i livet ex dockvrån för rollek – samspel, sandlådan – dela med sig, lek i skogen – övar deras grovmotorik.

God omvårdnad

Personalen arbetar utifrån gruppens- och varje enskilds barns behov.

Vi uppmuntrar barnen till nyfikenhet, jämställdhet mellan kön och ålder, ger stöd vid motgångar.

Vi hjälper och vägleder i olika vardagliga situationer och ger dem möjligheter att bli självständiga individer ex. vid påklädning, toalettbesök, bordsskick m.m.

Ger stöd till föräldrarna i deras ansvar för barnets fostran och lärande.

Ett individualiserat bemötande

Personalen arbetar utifrån barnets behov, genom att anpassa verksamheten på barnens individuella nivå, för att öka barnens kunskap och självförtroende. Vi arbetar aktivt för att varje barn skall känna trygghet och må bra, bli sedda och bekräftade.

Demokrati och rättvisa, förebyggande mobbningsarbete

Vi lär barnen att respektera varandra, visa hänsyn och empati, hantera konflikter och komma fram till olika lösningar. Vi arbetar b.l.a. med materialet "Hej olle" och kompiskort för att visa barnen hur viktigt det är att b.l.a. säga förlåt. Även att säga nej om man blivit sårad eller orättvist behandlad.

Jämställt bemötande av flickor och pojkar

Vårt mål är att ses som bra förebilder. Vi ser barnen som individer oavsett kön och lägger stor vikt vid att visa att alla barn är lika viktiga för gruppen. Vi stärker inte barns roll, som söta "flickor" eller "fräcka" pojkar, utan bemöter barnen som jämlika. Det är viktigt att flickor och pojkar får ta lika stor plats. Alla barn ska ges samma möjligheter att utveckla sina intressen och färdigheter utan att begränsas av könstillhörighet. Vi tycker att det är viktigt att barnen får möjlighet att utveckla sin identitet och känna sig trygga i den. Vi vill att barnen skall få förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och kön.

Detta förebygger även mobbning.

Ett bra samarbete med hemmen

För att få ett gott samarbete med hemmet har vi en öppen och god kontakt med barn och föräldrar.

Föräldrarna har huvudansvaret för sitt barn och personalen kan hjälpa till och stödja föräldrarna genom daglig kontakt och kontinuerliga utvecklingssamtal med stöd av bl.a. Axet.

Vi har även månadsschema som berättar om daghemmets aktiviteter, samt föräldramöten och familjekvällar. Vi ger även ut infoblad.

De vuxna som goda förebilder

Vi bemöter våra vuxna och barn med ett vårdat och utvecklat språk, där vi uttrycker oss tydligt och artigt mot varandra, är positiva och hjälpsamma. Vi respekterar varandra och behandlar alla likvärdigt.

Ett medvetet stöd till barnets sociala och emotionella utveckling

Lära barnen att visa känslor, lyssna, diskutera, samarbeta och hjälpa varandra. Lära sig vett och etikett genom att säga t.ex. tack, hej och hej då. Vi har även ett material "stegvis" som barnen får öva sig på emotionellt och socialt lärande.

Stödet av den kognitiva utvecklingen

Vi uppmuntrar barnen till nya utmaningar genom att ha olika material tillgängliga. Vi skapar intresse och viljan att upptäcka och lära sig nya saker med hjälp av olika experiment, både inomhus och utomhus.

Barnets behov av tillräcklig fysisk aktivitet

Vi har regelbundet miniröris, hoppa på med Bertil, skogspromenader, lek på sandpla m.m. där de får använda hela kroppen och öva upp sin kordination och muskulatur.

Stöd till barn med annat modersmål

Vi arbetar utgående från Ålands landskapsregerings rapport "Stöd för barn i barnomsorgen med annat modersmål än svenska"

Viktiga hörnstenar i arbetet med barn med annat modersmål än svenska är:

- Leken. Leken är av central betydelse för barn med annat modersmål, i ensamleken får barnet möjlighet att utveckla sitt tänkande och sin fantasi och i leken tillsammans med andra barn utvecklas både språket och de sociala färdigheterna.
- Samtal med barnet. Genom att föra samtal med barnen i alla vardagssituationer utvecklas barnets ordförråd och begreppsförmåga.
- När barnet blandar språk. Diskussioner med barnet förs kring språkens olikheter och hur språken är uppbyggda.
- Små grupper. I mån av möjlighet arbetar man med mindre grupper i barngrupperna för att barnet ska få möjlighet till så mycket talutrymme som möjligt.
- Konkretisera. Vid exempelvis sagoberättelser och samlingar används konkret material för att förstärka språkinläringen.

- Samarbete med föräldrarna. Hemmets modersmål är en viktig grund för barnets språkutveckling även då det gäller barnets andra språk och övrig kunskapsinläring.
- Vid behov ordnas enskild språkträning för barn med annat modersmål än svenska.

Allmänpedagogiskt, specialpedagogiskt och mångprofessionellt stöd

Vi försöker skapa en grund för barnens vidare utveckling i samhället och väcka nyfikenhet på livet. Vi utvecklar barnen språkligt och att bli självständiga individer och tro på sig själva. Vi stöder och uppmuntrar barnen vid påklädning, toalettbesök och matsituationer m.m.

Vi använder även teknik och böcker som hjälpmedel.

Finmotoriken övas genom att pyssla med olika material, klippa, färglägga, plocka pärlor och lägga pussel mm. Då övas öga- handkoordination, penngrepp.

För att utveckla barnen språkligt och bli självständiga individer leker vi jag -stärkande lekar, spelar teater, sjunger sånger, läser sagor och spelar spel.

5-års verksamhet

I femårsgruppen får de lära känna sin egen grupp, lyssna, koncentrera sig på sin uppgift och samarbeta med andra barn.

Vi använder oss av Bornholmsmodellen och tränar grovmotoriken genom regellek, utelek och finmotoriken övar de med hjälp av pyssel t.ex. måla, klippa och rita mm.

Vissa dagar har vi samarbete med 6-åringarna

Vi kommer att:

- Sy
- Pyssla med olika material
- Gå till skogen
- Grupplekar ute och inne
- Mysstund med saga
- Rim och ramsor
- Olika arbetsuppgifter
- Spela och pussla

Förundervisning

Vi arbetar med att stärka deras självförtroende, koncentration, samarbete m.m. det uppnår vi genom lek, rörelse, pappersuppgifter, skapande verksamhet

Vi tränar även språklekar efter Bornholmsmodellen

Övrigt kommer vi bl.a. att arbeta med:

rim – första och sista ljudet

öga – hand koordination

former – mönster

storlek - mängd

Antal – siffror

Jag, namn, adress, tel.nr

Barn med särskilda behov i daghemmet

Personalen arbetar utifrån barnets behov.

Daghemmet är anpassat för rullstolsburna.

Barn som behöver extra stöd, kan i samråd med personal, få hjälp med extra träning av specialbarnträdgårdslärare eller vid behov kan kommunen anställa en assistent.

Barn med mer omfattande stöd av specialpedagogik, diagnos ex. tal- ergo och fysioterapi, kan få extra stöd från BUF (barnhabiliteringen vid ÅHS)och BUP (barn och ungdomspsykiatri).

Centrala ämnesinriktningar

Språk och interaktion

- Genom lek lär vi barnen lyssna på varandra samt tala med varandra.
- Vid samling sjunger vi, läser sagor, rimmar och ramsar.
- Arbetsmaterial, Bornholm, som innehåller bl.a. första ljud, meningar och ord, lyssnandelekar m.m.
- Lyssna hur bokstäverna och ord låter.
- Lär barnen skriva sitt namn.
- Lära barnen tala tydligt och korrekt.

Matematik

- Vid samling pratar man om datum, räknar barnen.
- Vi har tärnings och andra matematiska spel tillgängliga
- Samtalar med barnen om tidsbegrepp, ex igår, imorgon mm
- Lär barnen att dela med sig, lika många med ex, frukter vid måltiden.
- Plocka med olika material i skogen, räkna, dela lika, hitta lika många, se olikheter mm
- Se siffran, sambandet, antal upp till 10.
- Vi experimenterar, mäter och väger.

Natur- och miljö

- På gården finns blommor, buskar, fruktträd som vi uppmuntrar barnen att studera under året.
- Vi går på skogspromenader med både styrd och fri lek.
- Sopsortering, återanvändning av material.
- Pratar om olika djur som tema vid samling.
- Årstiderna.
- Vad kan man äta, använda av naturen.
- En representant från Ålands Natur & Miljö har varit och gjort en inventering av våra material på daghemmet. Vi strävar mot en minskning av gifterna på daghemmet genom att sortera bort farliga kemikalier och har ett medvetet tänk vid köp av nya leksaker, material o. dyl.

Etik och livsåskådning

- Lära barnen sätta gränser
- Har regler
- Hjälpa barnen att lösa konflikter.
Det får vi genom sagor, lek, teater och samtal.

För att föra det åländska kultur arvet vidare lär vi barnen seder och bruk, genom att fira de olika högtiderna och besöka ex. kyrkan, museum och andra olika kulturella platser så som Jan- Karlsgården, Ramsholmen m.m.

Vi har även "Klapp och klang", som ordnas av Finström-Geta församling, och besöker daghemmet en gång per månad.

Alternativ verksamhet erbjuds om föräldrarna önskar det.

Fysisk aktivitet och hälsoinriktning

- Rörelse och regellek.
- Miniröris, hoppa på med Bertil, gymnastik på sandplan.
- Promenader på väg och i skog.
- Fri lek inom och utomhus.
- Näringsrika måltider med mycket frukt och grönt.

Kulturarv, historia och samhälle

- Trafikkunskap bl.a. genom att gå promenader med reflexväst.
- Besök av polis och brandkår m.fl.
- Studera olika miljöer, kulturer, fara på studiebesök ex kyrkan.
- Traditioner följs så som jul, påsk, midsommar, far- och morsdag.
- Vi har ett samarbete med biblioteket där föräldrarna kan låna bokpåsar från dagis, vi far även på besök.

Konst och kultur

- Vi använder olika returmaterial vid skapande.
- Olika målningstekniker ex vattenfärgsmålning.
- Snickrar och syr med barnen.

Sång, musik och drama

- Sångelekar.
- Rollspel, teater.
- Lucia tåg, julfest och vårfest.
- Rytmik
- Musik
- Olika instrument.

Skolberedskapsförberedelser och skolsamarbete

Förundervisningen är en förberedelse inför skolstart, som vi vill göra så trygg som möjligt. När vårterminen kommer informeras föräldrarna om skolan och skolbesök planeras in. Skolbesöken görs med hela förskolegruppen tillsammans med en personal. Då får de bekanta sig med lokalerna, lärarna och de blivande skolkamraterna. Barnen får också göra en skolberedskapsobservation på våren som stöd för skolstarten.

Plan för samarbete förundervisning/skola

Målsättning: att skapa trygghet för barnen inför skolstart

Samplanering

Efter sportlovet bjuder barnomsorgen in representanter från skolan till planeringsmöte. Vid mötet går man igenom följande:

- Tidpunkt för lärarnas/speciallärarnas besök till daghemmen görs upp.
- Skolan erhåller lista över förundervisningsbarnen, deras adresser och födelsetider
- Tidsplan för de sex skolbesöken i april-maj uppgörs, om datumet för den hela skoldagen är fastställd delges det.
- Tidpunkt för övergångssamtal bestäms.
- Inskrivningsmötet i skolan planeras och datum delges.

Eventuella extra kostnader som skolsamarbetet medför t.ex. för vikarier i skolan delas lika mellan skola och barnomsorg.

Träffar på daghemmen

Under februari och mars ordnas träffar för kommunens alla förundervisningsbarn vid Emkarby, Godby och Pålsböle daghem.

Återkopplingsbesök

Barntädgårdslärarna tar kontakt med lärarna i åk 1 och bokar datum för återkopplingsbesök som görs efter skolans inskolningsperiod i oktober. Barntädgårdslärarna kommer till skolan och träffar lärarna för att gå igenom hur det har gått för eleverna samt träffar eleverna.

Utvärdering av inskolningsperioden görs av berörd personal i oktober/november

Barntädgårdslärarna hör av sig till skolan för att överenskomma om tidpunkt.

Daghemspersonal och skolpersonal i Finström, maj 2015

Gemensam arbetsplan för barnomsorg och skola

FÖRUNDERVISNINGEN	NYBÖRJARUNDERVISNINGEN
Leken har en central plats i barnomsorgsverksamheten eftersom leken är lärandets bästa redskap	I skolan fokuserar vi på lärandet och vår målsättning är att barnet känner tilltro till sin egen förmåga att lära. Det är viktigt att barnets nyfikenhet och lust att lära tas tillvara.
<u>Social kompetens och samarbetsförmåga</u> Vi stöder och uppmuntrar varje barn att fungera i grupp och lära sig att styra de egna impulserna. Barnet kan då anpassa sig till rutiner och regler i gruppen samt utveckla sin självständighet. Arbetet sker aktivt både i det vardagliga, i sociala situationer samt i planerade aktiviteter. Vi arbetar med material som stärker såväl barnets självkänsla som den sociala och emotionella mognaden, vilket är av största vikt inför skolstarten.	<u>Socialkompetens och samarbetsförmåga</u> Då vi i skolan arbetar med social kompetens och samarbetsförmåga fokuserar vi på följande områden: <ul style="list-style-type: none">• Kamratskap• Självkänsla• EQ (emotionell intelligens)• Ansvar och samarbete
<u>Språk och interaktion</u> Att väcka barnets intresse för det talade och skrivna språket är vårt mål. En av hörnstenarna är den oändliga sagoskatten, som berikar och utvecklar varje barns språk och interaktion. Dessutom samtalar vi och för dialog med varje	<u>Språk och interaktion</u> I skolan jobbar vi vidare med hörnstenarna lyssna, tala, läsa och skriva. <ul style="list-style-type: none">• Viktigt är att väcka barnens läslust• Språklekar• Högläsning

<p>barn utifrån dess nivå och vid behov används visuellt stöd. Genom sång och lek, rim och ramsor och rörelse berikas varje barns språkliga medvetenhet. En grundmetod som används vid samtliga daghem för att stärka språkutvecklingen är Bornholmsmodellen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samtal • Rim och ramsor • Bokstavsträning • Skrivning utifrån barnets förmåga.
<p style="text-align: center;"><u>Grundläggande färdigheter inom matematik</u></p> <p>Vi jobbar dagligen med vardagsmatematik såsom räknande av olika antal, systematisering, mängder och begrepp. Tillsammans med barnet pratar vi och upptäcker matematik i vardagen – samtidigt som barnets intresse för matematik väcks. Genom mycket konkret material ss. pussel, spel, knappar, klossar etc. ges barnet möjlighet att sortera, jämföra, dela lika och konstruera. De grundläggande matematiska begreppen utvecklas och stärks. I samlingen använder vi siffror, ordningstal och antal då barnen räknas och dagens datum går igenom. Vi ger barnet möjlighet att träna på tidsbegrepp då vi samtalar och diskuterar om vad barnet skall göra eller vad det har gjort.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Grundläggande färdigheter inom matematik</u></p> <p>Vi strävar till att gå framåt i elevens egna takt för att eleven inte ska få luckor i sitt matematiska kunnande.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att lära barnen se och förstå uppgifterna. • Att eleverna utvecklar ett intresse för matematik. • Antalsuppfattning • Sortera och jämföra • Dela upp tal i talpar
<p style="text-align: center;"><u>Koncentration och minne</u></p> <p>En lugn, rofylld och inspirerande miljö ger barnet möjlighet att koncentrera sig och slutföra de uppgifter det får. Vi fångar barnets uppmärksamhet och intresse genom planerade aktiviteter utifrån varje barns förmåga och mognad. Genom vår pedagogiska kunskap inspirerar och leder vi in barnet i sitt kunskapsökande. Utmaningar ges där barnet får känna att det kan och att det lyckas!</p>	<p style="text-align: center;"><u>Koncentration och minne</u></p> <p>Lärandet handlar om koncentration och minne, att hålla kunskap i minnet genom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lek och rörelse • Kreativitet i undervisningen för att väcka elevernas intresse och lust att lära • Repetition • Olika typer av minnesträning: rörelseträning, appar, spel mm. <p>Undervisningen utgår från olika inlärningsstilar som befrämjar barnets lärande.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Fin- och grovmotorik</u></p> <p>Barnet lockas och utmanas att på ett naturligt sätt röra sig och utveckla sin motorik. Daglig utevistelse har hög prioritet. Vi har planerade rörelse-stunder och lekar, regelbundna promenader både i "trafiken" och i skog och mark samt den så viktiga fria leken. I samlingen ingår dagligen olika sång- och rörelselekar och klapp- och fingerramsor där</p>	<p style="text-align: center;"><u>Fin- och grovmotorik</u></p> <p style="text-align: center;">Grovmotorik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordination, rytm, balans, rums- och riktningsuppfattning, form och kroppsuppfattning, känsel syn och hörsel. • Kroppens stabilitet <p style="text-align: center;">Finmotorik</p>

<p>rytm, kroppsuppfattning och koordination stärks.</p> <p>Vi pysslar, klipper, bygger, ritar, pärlar – möjligheterna är oändliga till att utveckla varje barns finmotorik.</p> <p>Också vid av- och påklädningen och vid måltiderna utvecklas finmotoriken, samtidigt som barnet får känna att det klarar sig själv.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Handens motorik • Penngrepp • Ögats motorik • Öga-handmotorik
<p>Vårt mål är att få varje barn att vilja lära mer och fortsätta vara vetgirigt. Spännande material och lekar bidrar till detta och givetvis personal som är engagerad och "närvarande". Övergången mellan förundervisning och skola underlättar då lust till inläring finns hos barnet!</p>	<p>Vårt mål är det livslånga lärandet och vi strävar till att varje elev når en optimal personlig utveckling.</p>

Mobbningsplan

För att förebygga mobbning och för att hantera mobbningsituationer har vi utarbetat en mobbningsplan. Den finns som skild bilaga i arbetsplanen.

Säkerhetsplan

En trygg och säker miljö är en av grunderna för att skapa välbefinnande. Vi har rutiner som minskar risken för att barn eller personal kommer till skada eller utsätts för obehagliga situationer. Vi har även en säkerhetsplan som omfattar flera aspekter av säkerhet, såväl fysiska som andra. Genom säkerhetsplanen stärks medvetenheten om risker samt hur man kan motverka dem.

I säkerhetsplanen finns en checklista som används om en akut situation uppstår. Checklistan beskriver tillvägagångssätt vid olika uppkomna situationer och beskriver tydligt steg för steg vad som ska göras.